

Lokaal gebruik van landschapshout

Houtsnippers als structuur houdend ruwvoeder voor uw akkers

Organisatie infoavond

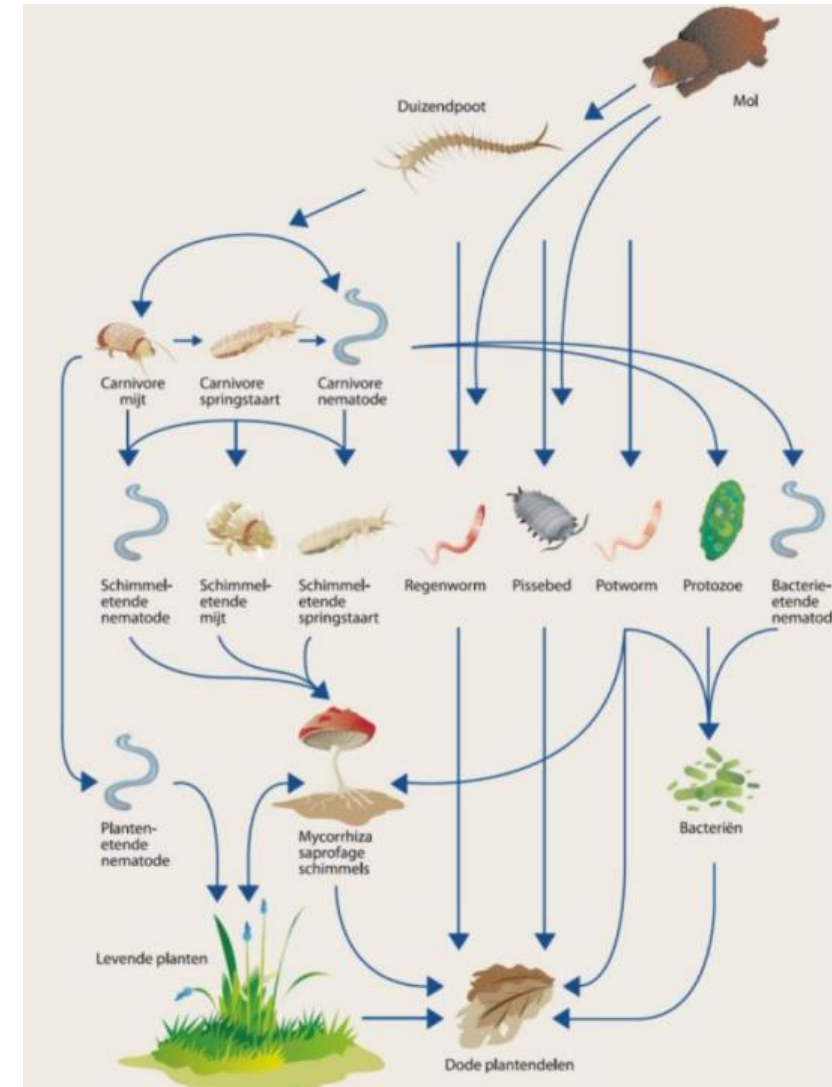
Initiatief van de Rodelandpartners in het kader van het Waterlandschapsproject 'Klimaatrobuuste vallei van de Molenbeek-Gondebeek en Driesbeek'.

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Een gezonde bodem is...

- Rijk aan koolstof en bodemleven
- Goed waterdoorlatend en luchtig
- Samenhangend en gestructureerd
- Gelaagd en rijk aan regenwormen

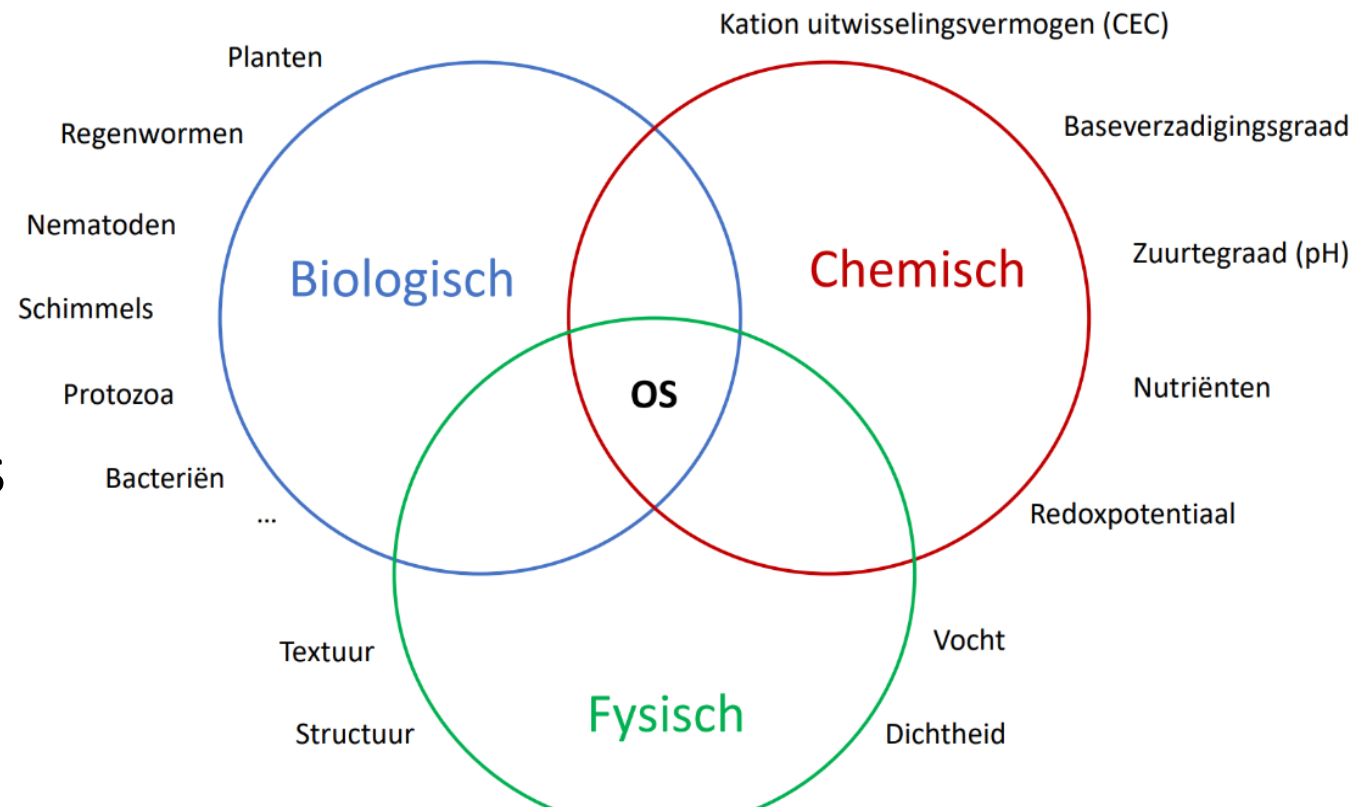

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Een gezonde bodem ...

- Laat regenwater beter infiltreren
- Droogt minder snel uit
- Erodeert minder
- Zorgt voor een gezonder gewas
- Vergt minder kunstmest en gewasbescherming

Bodemkwaliteitsparameters

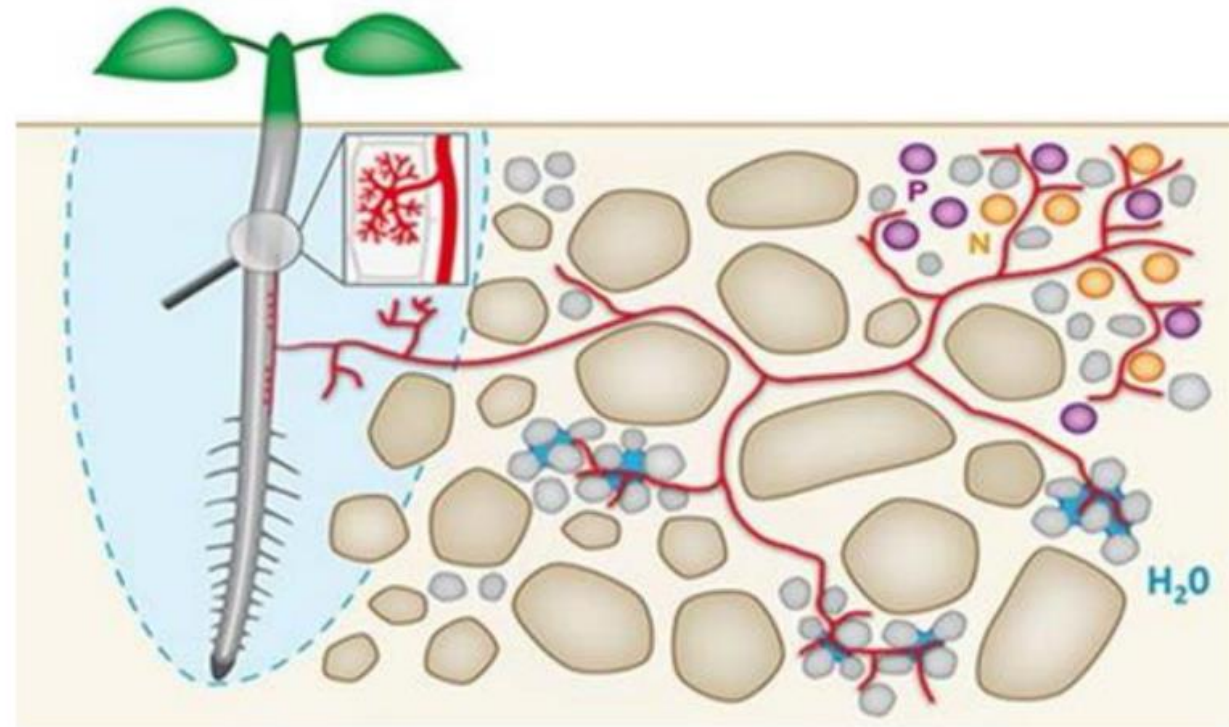

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Koolstof in de bodem ...

- Is drager van veel bodemleven, oa nuttige fungi
- Houdt water en nutriënten vast
- Zorgt voor een stevigere klei-humus-complex en structuur

Mycorrhiza: symbiose tussen planten en schimmels

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Organische meststoffen en gewasresten zijn ...

- De basis voor die koolstof in de bodem
- Traag werkende koolstofmeststoffen
- Vervluchtigen relatief snel bij intensieve bodembewerking

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Niet-kerende bodembewerking

Voordelen:

- Brandstofbesparing
- Meer bodemleven
- Meer organische stof in de toplaag
- Meer aggregaten
- Minder erosiegevoelig
- Betere waterinfiltratie
- Meer nutriënten in toplaag

Rol van houtsnippers richting gezonde bodem

Houtsnippers zijn ...

- Een interessante aanvulling
- Breken trager af en leveren een meer persistente koolstof in de bodem
- Zijn een voedingsbodem voor nuttige fungi
- Bouwen sneller koolstof op in de bodem
- Ze zijn voor uw bodem even waardevol als structuurrijk gras in een rundveerantsoen

Rol van houtsnippers richting gezonde bodem

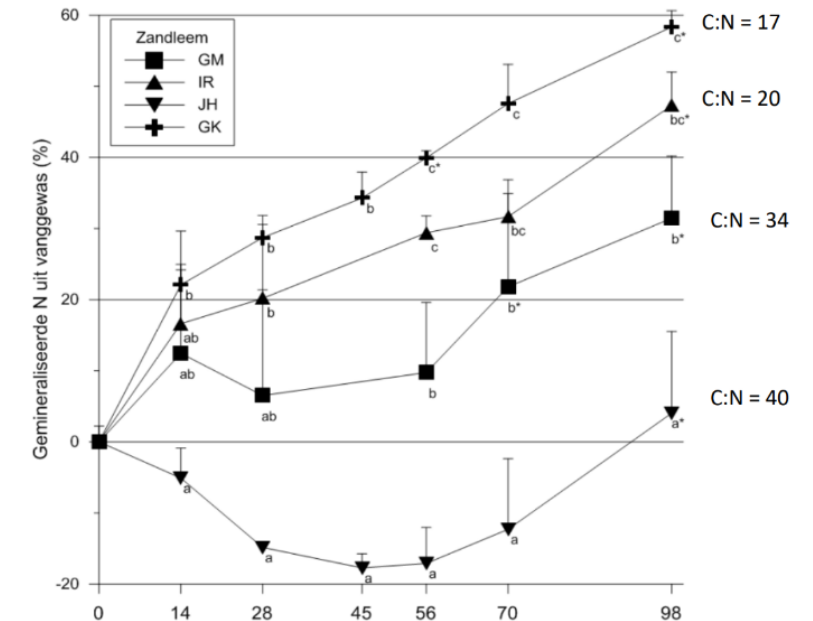
Maar ...

- Er hoort een regelgeving en subsidiëring in de kinderschoenen bij
- Ze hebben een erg hoge C/N verhouding (>40)
- Zodat er niet genoeg N in zit om de snippers te laten verteren door de micro-organismen
- Bij de vertering halen micro-organismen dus N uit de omgeving
- Dat is interessant in het najaar tegen uitspoeling (na graan of vroeg geoogste aardappelen)
- Maar niet in het voorjaar als de teelt N nodig heeft

Rol van houtsnippers richting gezonde bodem

Type snippers	C/N
Droge snippers	69,8
Licht verteerd	32,1
Verder gecomposteerd	27,4

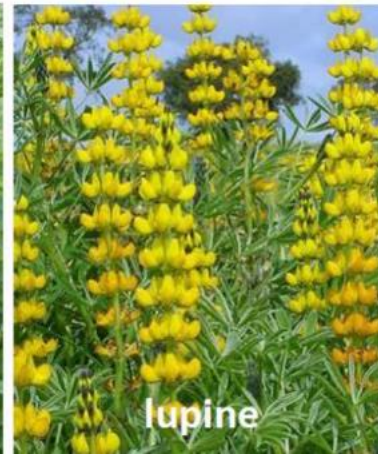
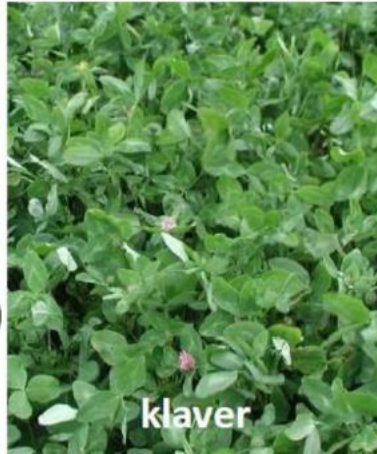
Let op voor stikstofimmobilisatie bij gewasresten met hoge C:N-verhouding

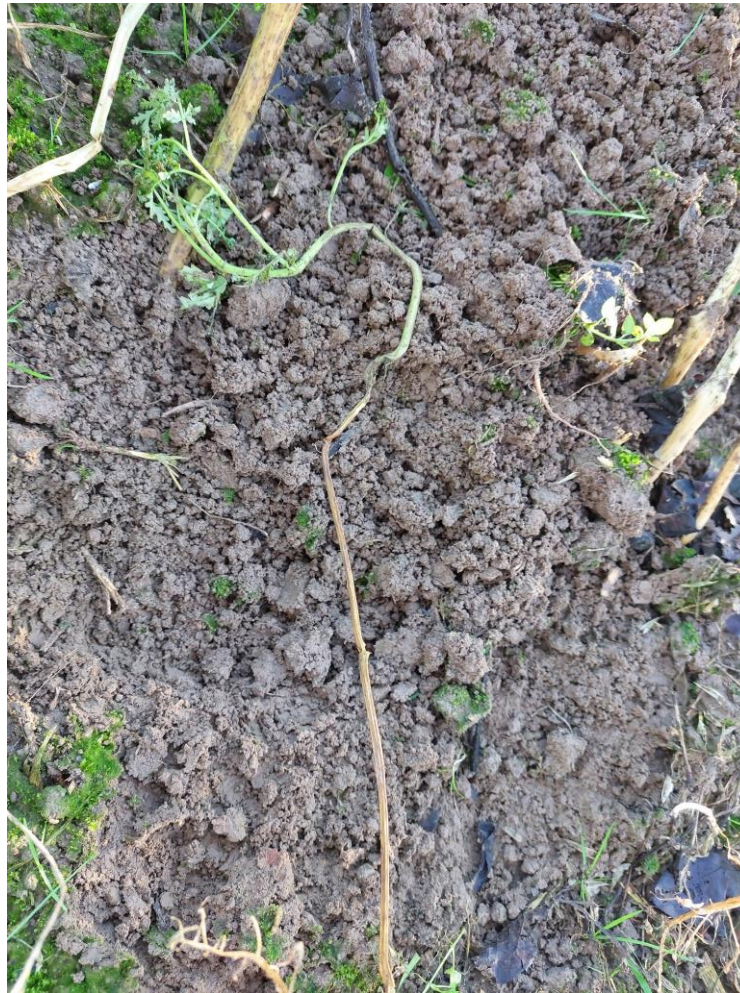
Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Dus ...

- Pas snippers toe op een graanstoppel of na vroeg geoogste aardappelen in combinatie met een (vlinderbloemige) groenbemester
- Beperk de toediening tot 10 à 15 ton/ha om de 4j
- Hoe gezonder/levendiger de bodem, hoe meer snippers, compost, stro, ... hij kan verwerken

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Of ...

- Gebruik de snippers in het begin van de winter als mulch op granen (nog weinig gebruikt maar lijkt wel een kansvolle piste om de mismatch tussen oogst snippers en inwerken te overbruggen en erosie te beperken -> demo in voorbereiding)

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Of ...

- Gebruik de snippers als stalstrooisel

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Of ...

- Gebruik de snippers als stalstrooisel

Parameter	Resultaat in kg/1000 kg	Beoordeling	Gemiddelde samenstelling (1) in kg/1000 kg	Startdatum analyse	Methodenr. analyse
Droge stof (DS)	341	<i>tamelijk hoog</i>	254.0	06/03/2025	215 B
Organische stof (gloeiverlies)	133	<i>tamelijk laag</i>	190.0	06/03/2025	215 B
Totale stikstof (N)	6.5	<i>gemiddeld</i>	7.5	06/03/2025	217 B + 218 B
Minerale stikstof (amm-N + nitr-N)	0.27	<i>laag</i>	0.7	06/03/2025	218 B
Fosfor (P ₂ O ₅)	3.9	<i>gemiddeld</i>	3.7	06/03/2025	329 B
Kalium (K ₂ O)	10.5	<i>tamelijk hoog</i>	8.4	06/03/2025	329
Magnesium (MgO)	2.3	<i>tamelijk hoog</i>	1.8	06/03/2025	329
Calcium (CaO)	9.2	<i>zeer hoog</i>	4.7	06/03/2025	329
Natrium (Na ₂ O)	1.28	<i>gemiddeld</i>	1.1	06/03/2025	329

C/N-verhouding (=0.58 x organische stof / totale N) = 12.0

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Of ...

- Verwerk de snippers in boerderijcompost samen met bermmaaisel, oogstresten, (drijf)mest, ...

Toepassing van houtsnippers richting gezonde bodem

Of ...

- Lever uw biomassa aan een vooraf afgesproken prijs aan ILVA die ze verwerkt tot brandstof, stalstrooisel, veenvrije potgrond en biochar

Houtkanten: bron van koolstof en drager van landschap biodiversiteit

Bijvoorbeeld ...

- Basisgrondstof voor veenvrije potgrond (ILVA)

A photograph showing a person's hand holding a large quantity of dark, irregular wood chips. To the right of the hand, a green plant with heart-shaped leaves is visible, growing out of a dark pot. The background is a light-colored surface.

PIO Projecten

Circulaire ecogrondstoffenhub Schendelbeke

Houtkanten: bron van koolstof en drager van landschap biodiversiteit

Houtkanten zijn belangrijk ...

- Als opslag van CO₂
- Als ruggengraad van het landschap
- Als drager van biodiversiteit in landbouwlandschap ifv groen-blauw netwerk, natuurverbinding (cfr FEN), natuurhersteldoelstellingen enz, met beperkte impact op landbouwoppervlakte

Houtkanten: bron van koolstof en drager van landschap biodiversiteit

Maar ...

- De houtkanten waren hun originele nut als energiebron en ontvochtiging grotendeels kwijt zodat de zorg een last werd want
- Het onderhoud ervan is arbeidsintensief en/of duur en
- De houtsnippers worden door de OVAM gezien als een afvalstof

Houtkanten: bron van koolstof en drager van landschap biodiversiteit

En dus ...

- Wordt nu gezocht naar efficiënte manieren om de houtkanten en knotbomen te onderhouden

Houtkanten: bron van koolstof en drager van landschap biodiversiteit

En ...

- Valorisatiepistes in landbouw, energie en bio-economie

Een gezonde bodem als basis voor een klimaat-adaptieve bedrijfsvoering

Zelf graag aan de slag?

Laat het ons weten en dan bekijken we hoe we een lokale biomassaketen kunnen uitbouwen!

Hoeveel snippers heb je nodig? Of

Hoeveel ha grond zou je graag behandelen met snippers?

Waar moeten ze naartoe?

Koen.fauconnier@oost-vlaanderen.be

0496 59 76 10

Contact

Provincie Oost-Vlaanderen
Dienst Landbouw en Platteland
koen.fauconnier@oost-vlaanderen.be